

(Ne)girdėtos pasakos performanas bei istorijų pasakojimo dirbtuvės
su Milda Varnauskaitė

Panevėžio Elenos Mezginaitės viešojoje bibliotekoje (Kniaudiškių g. 34) gegužės 16-17 d. vyko du išskirtiniai renginiai, kuriuos vedė profesionali šiuolaikinio pasakojimo žanro (storytelling) atstovė bei pasakojimo meno mokytoja Milda Varnauskaitė.

Ketvirtadienį panevėžiečiai buvo pakviesti į istorijų pasakojimo pasirodymą, o penktadienį bibliotekos specialistų laukė seminaras bei kūrybinės dirbtuvės „Kaip papasakoti istoriją, kuri įkvėptų“.

Panaudodama bene populiariausios lietuviškos pasakos – Eglės, žalčių karalienės, mitą, viešnia padovanojo bibliotekos lankytojams šiuolaikinę subuitintą jos versiją – „Drebulė, Eglės dukra“.

Moteris lietuvių tautosakoje dažnai vaizduojama kaip silpna, negalinti pasipriešinti likimui, tačiau šioje originalioje pasakos interpretacijoje – jautri, emocionali, daugiau galios moteriškiems personažams suteikianti profesionalios pasakotojos versija, kurios dėmesio centre yra ne Žilvino ir Eglės meilės istorija, o motinos ir dukters Drebulės ryšys. Drebulė čia – laisva, maištinga, jausminga siela, norinti motiną išgelbėti nuo toksiškų santykių su tėvu. Pati Eglė – tyli, rami stebėtoja, kuri galiausiai, dukros padedama, prisiima atsakomybę už savo gyvenimą.

Iki skausmo visiems žinomą tekstą M. Varnauskaitė pavertė įdomiu ir gyvu žodiniu pasakojimu. Viešnia kūrė turtingą vaizdų, spalvų ir kvapų pasaulį, kupiną iki tobulumo nugludintų smulkesnių detalių (personažų savybės, pomėgiai, išvaizda ir kt.). Iš viešnios lūpų sklidęs gyvas žodis, humoru nuspalvintos netikėtos pasakojimo detalės, sužadino klausytojų vaizduotę ir pojūčius – uoslę, klausą bei regą... Visa tai leido žinomiems personažams bei pačiam mitui sušvisti naujomis spalvomis bei publikai paliko neišdildomą įspūdį.

M. Varnauskaitė atskleidė, jog jau rugsėjį laukia naujausias trikalbis pasirodymas kartu su prancūze ir ukrainiete. Moterys drauge pasakos abejingų nepalikiančias partizanių, rezistenčių ir šiuo metu karo fronte esančių moterų istorijas.

Sekančią dieną M. Varnauskaitė pakvietė miesto bibliotekininkus, rengiančius edukacines programas, atgaivinti ar patobulinti istorijų pasakojimo įgūdžius interaktyviuose mokymuose „Kaip papasakoti istoriją, kuri įkvėptų“.

„2015 m. perskaičiau straipsnį apie istorijų pasakotoją Sitą Brandą „The Guardian“ laikraštyje ir nuvykau į savaitgalio istorijų pasakotojų kursus Amsterdame <...>. Mokiausi šio meno toliau, 6-erius metus praleidau Nyderlanduose <...>. Jau apie 10 metų užsiimu tuo

(Ne)girdėtos pasakos performanas bei istorijų pasakojimo dirbtuvės
su Milda Varnaускаite

profesionaliai: kuriu pasirodymus, pasakoju istorijas įvairiuose renginiuose Lietuvoje ir užsienyje, vedu mokymus, dirbtuves“, - apie savo kaip profesionalios istorijų pasakotojos kelią pasakojo ji.

Bibliotekoje vykusių dirbtuvių metu, nenuobodžiai, per žaidimus bei praktines užduotis, viešnia dalinosi savo didele patirtimi ir išvalgomis, pristatė pasakojimo struktūros teoriją, vaizdingo ir įtaigaus pasakojimo metodus, davė nemažai naudingų patarimų, kaip sumažinti scenos baimę, sušildyti auditoriją bei užmegzti su ja ryšį.

Dalyviai atliko kūrybines užduotis, kurių metu patys išbandė pasakojimo įgūdžius, kūrė ir pasakojo istorijas. Pasitelkdami jusles bei savo asmeninę patirtį, mėgino paversti savo pasakojimą tikrovišku ir gyvu.

Tikime, jog po šių mokymų bibliotekininkai gebės geriau ir įdomiau lankytojams pasakoti savo bei kitų istorijas.

Indrė Rapkevičienė

